II

(Valmistavat säädökset)

ALUEIDEN KOMITEA

Alueiden komitean lausunto aiheesta ”Ehdotus neuvoston päätökseksi energia-alan toimien monivuotisesta puiteohjelmasta (1998–2002) ja siihen liittyvistä toimenpiteistä [Ehdotus: Neuvoston päätökseksi energia-alan monivuotisesta puiteohjelmasta (1998–2002), Ehdotus: Neuvoston päätös monivuotisesta ohjelmasta uusiutuvien energialähteiden käytön edistämiseksi yhteisössä (1998–2002), Ehdotus: Neuvoston päätös energiatehokkuutta edistävästä monivuotisesta ohjelmasta (1998–2002), Ehdotus: Neuvoston päätös kiinteiden polttoaineiden tehokasta ja saastuttamatonta käyttöä edistävästä monivuotisesta teknologisten toimien ohjelmasta (1998–2002)]”

(98/C 315/01)

ALUEIDEN KOMITEA, joka

ottaa huomioon komission ehdotuksen neuvoston päätökseksi ”Energia-alan toimien monivuotisesta puiteohjelmasta (1998–2002) ja siihen liittyvistä toimenpiteistä” [1],

ottaa huomioon neuvoston 4. helmikuuta 1998 Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 198 c artiklan ensimmäisen alakohdan nojalla tekemän päätöksen pyytää vapaaehtoisesti aiheesta alueiden komitean lausunto,

ottaa huomioon komitean työvaliokunnan 12. maaliskuuta 1998 tekemän päätöksen antaa lausunnon valmistelu valiokunta 4:n ”Maankäyttö – Taajama-asiat – Energia – Ympäristö” tehtäväksi,

ottaa huomioon valiokunta 4:n huhtikuun 22. päivänä 1998 yksimielisesti kiireellisyysmenettelyn mukaisesti hyväksymän lausuntoluonnoksen CdR 56/98 rev., jonka esittelijä oli Loke Mernizka,

hyväksyi 15.–16. heinäkuuta 1998 pitämässään 24. täysistunnossa (16. päivän kokouksessa) enemmistön äänin seuraavan lausunnon.

---

[1] KOM(97) 550 lopull.

1. **Johdanto**

1.1. Neuvosto antoi komissiolle tehtäväksi [1] laatia ennen vuoden 1997 loppua tutkimus kaikkien energia-alan ohjelmien koordinoinnista sekä esittää vuoden 1997 loppuun mennessä tiedonanto kaikista energia-alaan liittyvistä yhteisöohjelmista.

1.2. Neuvosto kehotti komissiota myös tekemään ehdotuksia avoimuuden ja koordinoinnin parantamisesta sekä energiapoliittisesta puiteohjelmasta.

1.3. Komission tiedonanto "Kokonaiskatsaus energiapolitiikkaan ja energia-alan toimiin" [2] on ensimmäinen askel kohti vaadittua täydellistä analyysia energia-alaan liittyvistä ohjelmista.

1.4. Komissio hyväksyi käsillä olevan monivuotisen puiteohjelman marraskuussa 1997 ja esitti sen energianeuvostolle 8. joulukuuta 1997. Energiaministerit ovat huomioineet ohjelman ja siirtäneet sen neuvoston elimille lisätarkastelua varten.

2. **Monivuotisen puiteohjelman sisältö**

2.1. Komissio ehdottaa energia-alan toimien monivuotista puiteohjelmaa ajanjaksoksi 1998–2002. Puiteohjelmalla on tarkoitus vaikuttaa erityisesti seuraavien ensisijaisten tavoitteiden toteuttamiseen:

– energiahuollon takaaminen

– kilpailukyvyn varmistaminen

– energiamarkkinoiden kehityksen ja ympäristönsuojelun yhdistämisen edistäminen.

2.2. Puiteohjelma on määrä toteuttaa kuuden horisontaalisen tai aihepiirikohtaisen erityisohjelman muodossa seuraavin määrärahoin:

	Miljoonaa ecua
– Energiamarkkina-analyysit ja -seuranta	7,8
– Energia-alan kansainvälinen yhteistyö (Synergia)	36,4
– Uusiutuvien energianlähteiden käytön edistäminen (Altener II)	81,1
– Energiatehokkuuden edistäminen (Save II)	68,4
– Kiinteiden polttoaineiden saastuttamattoman käytön edistäminen (Carnot)	4,1
– Ydinturvallisuus	2,6
Yhteensä	200,4

Mainitut summat ovat maksimisummia puiteohjelman kestoajaksi, ja niillä on määrä rahoittaa varsinaiset toimet sekä henkilöstö- ja hallintokulut.

2.3. Ohjelmilla on tarkoitus helpottaa mm. hallintoa sekä varojen avointa ja säästäväistä käyttöä. Näin käytettävissä olevia varoja voidaan hyödyntää entistä tehokkaammin.

2.4. Yhden ainoan neuvoa-antavan komitean on määrä avustaa komissiota puiteohjelman hallinnossa. Kyseinen komitea koostuu jäsenvaltioiden edustajista, ja sen puheenjohtajana on komission edustaja. Komission on otettava tämän komitean lausunnot huomioon mahdollisimman hyvin.

2.5. Komission on tarkistettava vuosittain puiteohjelman ja siihen kuuluvien erityisohjelmien toteuttamisaste, täytäntöönpano, yleinen tehokkuus, vaikutukset yhteisöpolitiikan tavoitteisiin, tärkeysjärjestys ja rahoituksen sopivuus, sekä mahdollisesti esitettävä sopeuttamisehdotuksia.

2.6. Ohjelman kolmantena toimintavuotena komission on annettava riippumattomille ulkopuolisille asiantuntijoille tehtäväksi arvioida kokonaisuudessaan puiteohjelman yhteydessä tehdyt yhteisötoimet. Tulokset on ilmoitettava neuvostolle, talous- ja sosiaalikomitealle sekä alueiden komitealle.

3. **Monivuotisen puiteohjelman periaatteellinen arviointi**

3.1. Alueiden komitea on tyytyväinen siihen, että energiapoliittisille toimille laaditaan puiteohjelma. Komitea toivoo, että entistä integroidumman, avoimemman ja tehokkaamman suunnitelman avulla voidaan rationalisoida tuntuvasti kaikkia toimia ja ohjelmia, yksinkertaistaa menetelmiä ja hyödyntää yhteisvaikutusta.

[1] Neuvoston päätöslauselma, annettu 8 päivänä heinäkuuta 1996, valkoisesta kirjasta "Euroopan unionin energiapolitiikka", EYVL C 224, 1.8.1996, sekä neuvoston asetus (EY) N:o 701/97, annettu 14 päivänä huhtikuuta 1997, energia-alan kansainvälisen yhteistyön edistämistä koskevasta ohjelmasta (Synergia-ohjelma), EYVL L 104, 22.4.1997.

[2] KOM(97) 167 lopull., 23.4.1997.

3.2. Alueiden komitea on komission kanssa yhtä mieltä siitä, että tehokas energiapolitiikka vaatii toimien nivomista ja painopisteen asettamista toimitusvarmuuteen, kilpailukykyyn ja ympäristönsuojeluun. Se muistuttaa kuitenkin painokkaasti siitä, ettei perustamissopimuksissa mainita komission energiapoliittista toimivaltaa. Kaikkien toimien on siten oltava sopusoinnussa läheisyysperiaatteen kanssa.

3.3. Alueiden komitea tukee mahdollisimman laajan yhtenäisyyden tavoitetta, joka edellyttää päätöksentekoprosessilta suurta tehokkuutta. Tämän vuoksi alueiden komitea on tyytyväinen siihen, että "yhden ainoan komitean" on määrä tukea puiteohjelman toteutusta. Alueiden komitean mielestä kyseisellä komitealla on kuitenkin oltava myös päätösvaltaa ja sitä avustamaan on perustettava ohjelmakohtaisia alakomiteoita (asiantuntijaelimiä), joiden vastuu on selkeästi rajattu. Alueiden komitea katsoo, että alue- ja paikallisyhteisöt tulisi ottaa mukaan päätöksentekoprosessiin.

3.4. Alueiden komitea kannattaa periaatteessa rahoituksen lisäämistä, jotta energia-alan poliittisesti tärkeimmät seikat voidaan toteuttaa. Komitea pitää keskeisenä varojen suuntaamista uusiutuvien energialähteiden käytön edistämiseen (Altener-ohjelma) sekä energiatehokkuuden tukemiseen (Save-ohjelma), koska näillä aloilla voidaan parhaiten lisätä työpaikkoja ja suojella ympäristöä.

3.5. Alueiden komitea on tyytyväinen toimien säännölliseen (vuosittaiseen) arviointiin sekä riippumattomien asiantuntijoiden tekemään laajaan arviointiin puiteohjelmaan kuuluvien yhteisötoimien toteuttamisesta. Näin voidaan sopeutua nopeasti uusiin kehityskulkuihin.

3.6. Alueiden komitea on tyytyväinen pääjohtajien verkoston perustamiseen. Näin luodaan yhteys niiden muiden pääosastojen ohjelmiin, jotka myös rahoittavat energia-alan toimia, sekä parannetaan edelleen toimien yhteensovittamista ja avoimuutta (vrt. myös 4.4.4).

4. **Monivuotisen puiteohjelman osien sisältö ja arviointi**

4.1. *Energia-alan tutkimuksia, analyysejä, ennusteita ja muita niihin liittyviä toimia koskeva monivuotinen puiteohjelma*

4.1.1. Yhteistyössä jäsenvaltioiden kanssa on määrä laatia ohjelma energiamarkkinoiden ja energia-alan suuntausten säännöllistä seurantaa varten, jotta energiapoliittisia päätöksiä voidaan tehdä yhteisen analyysin perusteella.

4.1.2. Alueiden komitea tunnustaa perusteltujen tietojen merkityksen energiapoliittisten päätösten pohjana. Tämän vuoksi komitea tukee periaatteessa näitä aloitteita. Se muistuttaa kuitenkin erityisesti – tavoitteena on mahdollisimman korkea työtehokkuus ja päällekkäisen työn välttäminen – että jäsenvaltioiden kanssa on tehtävä kiinteää yhteistyötä ja että jo olemassa oleva laaja tietomateriaali on otettava huomioon.

4.2. *Energia-alan kansainvälisen yhteistyön edistämistä koskeva monivuotinen ohjelma – Synergia*

4.2.1. Ohjelman aiheena on yhteisön ulkopuolisten maiden energiapolitiikan suunnittelun, kehittämisen ja toteuttamisen tukeminen, yhteisön ja sen ulkopuolisten maiden välisen teollisuusyhteistyön edistäminen energia-alalla sekä yhteisön ulkoisten energia-alan toimien koordinoinnin parantaminen.

4.2.2. Kyseessä on jo toiminnassa oleva ohjelma, jolle komissio on (nyt käsiteltävää) puiteohjelmaa ajatellen anonut pidennystä 31. joulukuuta 1998 asti. Energiaministerit ovat hyväksyneet komission ehdotuksen ja sopineet viiden miljoonan ecun rahoituksesta vuodeksi 1998. Monivuotisessa puiteohjelmassa ohjelmalle on varattu seitsemän miljoonaa ecua vuodeksi 1998, ja rahoitusta on tarkoitus nostaa 7,57:een miljoonaan ecuun vuonna 2002.

4.2.3. Alueiden komitea on tyytyväinen Synergia-ohjelman tavoitteisiin ja ohjelman kestoajan pidentämiseen 31. joulukuuta 1998 asti. Sen mielestä vuodeksi 1998 myönnetty viiden miljoonan ecun rahoitus sekä rahoituksen lievä nostaminen vuosina 1999–2002 ovat riittäviä.

4.3. *Monivuotinen ohjelma uusiutuvien energialähteiden käytön edistämiseksi yhteisössä – Altener II*

4.3.1. Altener-ohjelmalla on tarkoitus edistää ympäristöystävällisten energialähteiden käyttöä. Altener II -ohjelmaan kuuluu Altener I -ohjelman toimien laajentamisen ohella myös uusia toimia markkinaosuuksien kasvattamiseksi sekä uusiutuvien energialähteiden yhteisöstrategian toteuttamiseksi, seuraamiseksi ja valvomiseksi.

4.3.2. Alueiden komitean mielestä kyseinen ohjelma on tulevaisuuden kannalta erityisen tärkeä tekijä monivuotisessa puiteohjelmassa.

4.3.3. Yksityiskohtien osalta alueiden komitea viittaa 18. syyskuuta 1997 antamaansa lausuntoon [1].

4.4. *Energiatehokkuutta edistävä monivuotinen ohjelma – Save II*

4.4.1. Neuvosto hyväksyi Save II -ohjelman joulukuussa 1996 yhtenä kolmesta tärkeimmästä unioninlaa-

[1] EYVL C 379, 15.12.1997, s. 63.

juisesta ohjelmasta energiatehokkuuden edistämiseksi. Se on ainoa yhteisöohjelma, joka tähtää yksinomaan energiatehokkuuden parantamiseen.

Ohjelmassa on tarkoitus edistää tutkimusten, kokemusten vaihtoa parantavien toimien sekä energiahallinnon parantamiseen tähtäävien erityistoimien ohella myös alakohtaisia kokeilutoimia energiatehokkuuteen tehtävien sijoitusten nopeuttamiseksi.

4.4.2. Alueiden komitea on tyytyväinen ehdotukseen Save II -ohjelman jatkamisesta vuoteen 2002 asti, sillä se on yksi tärkeimpiä yhteisön välineitä, joilla voidaan vaikuttaa huomattavasti hiilidioksidipäästöjen vähenemiseen.

4.4.3. Alueiden komitean mukaan Save II -ohjelman on – yhdessä Altener II -ohjelman kanssa – määrä muodostaa perustellusti energia-alan puiteohjelman painopiste. Komitean mielestä tämä oikeuttaa myös rahoituksen selvän lisäämisen.

4.4.4. Alueiden komitean mielestä tiivis yhteistyö muiden, suoraan energiatehokkuuden parantamista edistävien yhteisöohjelmien (erityisesti Joule- ja Thermie-ohjelmien) kanssa on ehdottoman välttämätöntä. Näin voidaan välttää päällekkäisyyksiä ja hyödyntää yhteisvaikutusta (vrt. myös kohta 3.6).

4.5. *Kiinteiden polttoaineiden tehokasta ja saastuttamatonta käyttöä edistävä monivuotinen teknologisten toimien ohjelma – Carnot*

4.5.1. Ohjelmalla on tarkoitus edistää tiedotusverkoston perustamiseen ja strategiseen teollisuusyhteistyöhön tähtääviä toimia. Ohjelmaan ei kuulu nimenomaisia TTK-toimia.

4.5.2. Kiinteillä polttoaineilla on vielä pitkään jatkuvan tarjonnan vuoksi myös tulevaisuudessa tärkeä rooli energiantarpeen kattamisessa yhteisössä ja laajemmaltikin. Kiinteiden polttoaineiden käytöstä johtuvia haittaainepäästöjä pyritään vähentämään maailmanlaajuisesti, ja päästöjen vähentäminen riippuu oleellisesti energian muuntamistekniikoiden tehokkuudesta.

4.5.3. Alueiden komitea on sitä mieltä, että tehokkaiden ja saastuttamattomien teknologioiden edistäminen on erityisen merkittävää. Komitean mielestä tarvitaan lisätoimia tekniikan parantamiseksi, mutta pitää myös tiivistä yhteistyötä sekä markkinoita ja teknologioita koskevaa tiedotusta ehdottoman välttämättöminä. Se onkin tyytyväinen monivuotiseen ohjelmaan ja sen liittämiseen energia-alan puiteohjelmaan.

4.6. *Monivuotiset toimet ydinturvallisuuden ja radioaktiivisten materiaalien kuljetuksen alalla*

4.6.1. Ohjelmalla on tarkoitus tukea ydinalan teollisuusyhteistyötä, radioaktiivisten aineiden kuljetusta sekä turvallisuuden valvontaan liittyvää asiantuntijoiden koulutusta Keski- ja Itä-Euroopan maissa sekä uusissa itsenäisissä valtioissa.

4.6.2. Unionin alueilla on erilaisia, osittain vastakkaisiakin mielipiteitä ydinenergian käytöstä. Yhtä mieltä ollaan kuitenkin siitä, että maailmanlaajuisen luonteensa vuoksi tällä herkällä alalla tarvitaan korkeimpia mahdollisia turvallisuusstandardeja. Tämän vuoksi alueiden komitea on tyytyväinen parhaillaan toteutettavien toimien sisällyttämiseen monivuotiseen ohjelmaan, joka puolestaan kuuluu energia-alan puiteohjelmaan.

Bryssel, 16. heinäkuuta 1998.

Alueiden komitean

puheenjohtaja

Manfred DAMMEYER